

Integraal Dorpsontwikkelingsplan

Samen Sterk Heeswijk-Dinther

Ontwikkelingsprogramma van een dorp met een verhaal

Colofon

Opgesteld door tientallen inwoners van Heeswijk-Dinther.

Op basis van de informatie van honderdtallen inwoners van Heeswijk-Dinther

Opgesteld in November 2011

Begeleid door:	Eduard van Vloten, De Beuk
Vormgeving:	David, Veghel / Mendy Bosch
Fotografie:	Mooi HDLen De Beuk
Kerngroep IDOP:	Jan van den Broek, Tom van Zutphen, Peer Verkuijlen en Gertjan Arts

Visie, betekenis, ontwikkelingsagenda en –programma iDOP Samen sterk Heeswijk-Dinther

Visie en betekenis

3

Dit iDOP Samen Sterk Heeswijk-Dinther is een belangrijke pijler onder het dorpsontwikkelingsproces van Heeswijk-Dinther. Het is een momentopname 2011 die voortbouwt op wat er allemaal al is ontwikkeld en aanleiding geeft tot nieuwe ontwikkelingen. Het is geen statisch, maar juist een dynamisch product.

Samen Sterk Heeswijk-Dinther is ontwikkeld door bewoners voor bewoners, ondernemers, instellingen, verenigingen, gemeente en provincie. Met de nadrukkelijke uitnodiging om deel te nemen aan het ontwikkelingsproces dat bewoners gezamenlijk met alle betrokkenen willen doorlopen.

De titel Samen Sterk Heeswijk-Dinther geeft aan dat de meest belangrijke ontwikkeling in de laatste decennia die van de samensmelting van de twee oorspronkelijke kernen is. Een ontwikkeling die ook breed wordt gedragen, maar nog wel de nodige uitwerking behoeft in fysieke en sociale zin. Dat komt ook terug in het ontwikkelingsprogramma.

Bewoners geven aan dat wat zich in de loop der tijd heeft genesteld als eigen nestgeur van Heeswijk of Dinther niet geforceerd hoeft te veranderen. Dat wat zich de laatste jaren, nu en in de toekomst ontwikkelt in Heeswijk-Dinther wordt als een gezamenlijke nestgeur ervaren.

In Heeswijk-Dinther voelen de bewoners dat de combinatie van natuur, cultureel erfgoed, cultuur en landschap goud waard is. Juist als dorp kan je dit volledig benutten door goed aan te sluiten bij de ruimtelijke specifieke kenmerken (natuur, landschap, monumenten, cultureel erfgoed) en verbinding te leggen tussen je ruimtelijke, sociale en economische kracht en kapitaal. Heeswijk-Dinther is een typisch voorbeeld van een dorp met een zicht- en voelbaar verhaal.

Heeswijk-Dinther nader gekarakteriseerd

4

De gemeenschapszin in Heeswijk-Dinther is heel sterk. Er is wel zorg onder bewoners over de toekomst. Bewoners willen werken aan een collectieve visie op hoe deze gemeenschapszin in stand te houden. Ook het sociaal leven is nu heel krachtig en dynamisch. De bewoners vinden het belangrijk het huidige niveau - ontmoetingsmogelijkheden, participatie van bewoners en het verenigingsleven - in stand te houden.

Iedereen in het dorp moet kunnen deelnemen aan het sociale dorpsleven. Het verenigingsleven, de sociaal-culturele voorzieningen en het vrijwilligerswerk spelen hier nu goed op in. Het is belangrijk om dit voor de toekomst te behouden. CC Servaes heeft met het rapport (S)ken de toekomst een aanzet hiertoe gegeven die binnen Heeswijk-Dinther navolging verdient.

De bewoners van Heeswijk-Dinther zijn tevreden over het woon- en leefklimaat. Wel vinden zij dat het realiseren van starterswoningen en seniorenwoningen in of rondom bestaande gebouwen meer aandacht moet krijgen. De diversiteit in het woningaanbod kan ook worden vergroot door meer huurwoningen beschikbaar te krijgen. De openbare ruimte in en rond het dorp kan meer sfeer en karakter krijgen.

De verkeerssituatie in het dorp en vooral de doorgaande lintroute zijn volgens bewoners voor verbetering vatbaar. Het gaat dan om veiligere wegen en ruimte voor fietsers en voetgangers en om matiging van snelheid en hoeveelheid van vrachtverkeer in de dorpskern. De bewoners hebben behoefte aan een brede visie op de economische potenties van Heeswijk-Dinther waarin de afzonderlijke kracht van en de samenhang tussen het buitengebied, de kernrandzones, de agrarische bedrijvigheid, het bedrijventerrein en het dorpscentrum tot hun recht komen. Het buitengebied van Heeswijk-Dinther is bijzonder en verdient alle aandacht om in de toekomst op hetzelfde niveau te worden behouden.

In het ontwikkelingsprogramma worden bestaande initiatieven gekoppeld aan toekomstideeën die bewoners

hebben voor het buitengebied. Inmiddels is ook een breed samengesteld Platform Beekdal de Aa tot stand gekomen en worden meerdere initiatieven gebundeld onder het motto van “Molen tot Kasteel”.

De kracht van het dorp zit in de inzet vanuit de bewoners. Er zijn in Heeswijk-Dinther verschillende voorbeelden te noemen

De bewoners willen zoveel mogelijk en waar het binnen hun beïnvloedingssfeer ligt op eigen kracht de ontwikkeling van hun dorp vormgeven.

Diverse voorbeelden geven aan dat dat ook heel goed mogelijk is. Zij willen ook zelf het ontwikkelingsproces en het programma blijven vormgeven en bewaken.

De regie op het ontwikkelingsprogramma willen de bewoners ook zoveel mogelijk in eigen hand houden voor zover dit binnen hun beïnvloedingssfeer valt, en daar waar anderen aan de knoppen draaien, willen bewoners graag hun aandeel leveren. De bewoners van Heeswijk-Dinther kiezen er niet voor om een vaste vertegenwoordiging te hebben in de vorm van een (gekozen) dorpsraad. Zij kiezen voor de vorm van een dorpsnetwerk waarin bewoners naar gelang hun betrokkenheid bij een onderwerp en hun mogelijkheden in tijd en

deskundigheid zich in meerdere of mindere mate kunnen inzetten.

Er is wel behoefte aan een regiegroep die ervoor zorgt dat het ontwikkelingsprogramma wordt uitgevoerd (voor zover het de bewonersverantwoordelijkheid betreft) en dat bewoners de voortgang van het ontwikkelingsprogramma gezamenlijk kunnen bewaken, door:

- ▶ Bewoners **live** op de hoogte en betrokken te houden en met elkaar in gesprek te brengen via een tweemaandelijks ontmoeting; hierbij kunnen alle andere betrokkenen aanschuiven en meepraten.
- ▶ Bewoners **digitaal** op de hoogte en betrokken te houden en met elkaar in gesprek te brengen; ook hierin kan ruimte worden geboden voor andere betrokkenen.
- ▶ De groepen 8 van de 3 **basisscholen** jaarlijks in mei bij elkaar te brengen en zo op de hoogte en betrokken te houden en met elkaar in gesprek te brengen.

Mogelijkheden voor deze aanpak zijn er via stichting Dorpsnieuws (verzorgd door vrijwilligers en geheel op eigen kracht werkend) op 4 onderdelen (2 bestaande en 2 te ontwikkelen) en vanuit de volgorde

1. papier
2. digitaal
3. ontmoeten.

1. Maandmagazine 'd'n hadeejer' met eigen redactie, nieuwsgaring, lay-out en distributiesysteem; huis aan huis bezorgd door (buurt)verenigingen.
2. Digikrant 'hadeejer.nl'; dit is een kwalita-

tief sterke en zeer actuele site met veel potentie met een sterk groeiend aantal dagelijkse bezoekers; de site biedt online nieuws met hoog gehalte en met eigen nieuws- en fotomateriaal . Ook hier eigen redactie en omgeving, en technisch beheer en onderhoud. Mogelijkheid om over voortgang iDOP te communiceren via een e-café op de site

3. 'Dorpscafé'; inwoners en organisaties ontmoeten elkaar (met regelmaat). Gegenereerd, geïnitieerd bijv. m.b.v. maandmagazine en e-café en wederzijdse informatie-uitwisseling.

Ontwikkelingsagenda en -programma

6

Zoals al eerder aangegeven de keuze is gemaakt om niet een statisch eindproduct te leveren, maar als bewoners een eigen dynamisch proces in te zetten, waarvan een integraal dorpsontwikkelingsprogramma de eerste mijlpaal is. Gekozen is voor de vorm van programma, omdat een programma een samenhangend geheel van inspanningen (regulier en incidenteel) en van projecten goed weergeeft. Het voordeel is dat:

- ▶ Beoogde maatschappelijke effecten of veranderdoelen goed in beeld blijven.
- ▶ Er helderheid ontstaat over doelen, inspanningen en middelen.
- ▶ Het helpt om goed prioriteiten te stellen en in te zien wat niet hoeft of nog kan wachten.
- ▶ Het helpt om middelen goed te verdelen over de inspanningen en projecten.
- ▶ Het inhoudelijke risico's, witte vlekken en tijdsproblemen zichtbaar maakt.
- ▶ Het samenhang brengt tussen de activiteiten en projecten van alle actoren.
- ▶ Rollen en verantwoordelijkheden helder kunnen worden verdeeld.

Het programma wordt vervat in een zgn. Doel-Inspanningennetwerk; dit is een handig hulpmiddel om de samenhang tussen doelen, resultaten en inspanningen bespreekbaar én hanteerbaar te maken. Een programma wordt gedurende de looptijd ervan bijgehouden en aangepast aan de veranderingen die plaatsvinden. Daarmee wordt de mogelijkheid geboden regelmatig terug te koppelen en toezicht te houden.

De insteek van de bewoners is erop gericht om eventuele teleurstellingen als in Vorstenbosch zijn voorgekomen, te vermijden. Daarom zetten zij in op eigen kracht en vooral samenwerken met andere partijen. In het kader van een goed verwachtingenmanagement zal er een goede afstemming met alle andere partners moeten zijn wat kunnen bewoners zelf en met anderen, en waar is die ruimte niet? Welke verwachtingen kunnen partijen t.o.v. elkaar koesteren en hoe kunnen zij die rol dan goed invullen?

Doel	Ijkkpunten	Uitwerking		
		Lange termijn	Middellange tot lange termijn	Korte termijn
HaDee Samensterk	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer saamhorigheid (6 naar 7) ▶ Betere recreatiemogelijkheden jongeren en ouderen ▶ Duidelijker integrale visie op centrumgebied 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Gezamenlijke visie integrale invulling centrale ruimten en voorzieningen ▶ Collectieve visie gemeenschapszin in stand houden ▶ Vrijwilligerswerk in stand houden en zichtbaarder maken ▶ Verenigingsleven in stand houden en waar nodig versterken 	<p>Bewoners, maatschappelijke instellingen en gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Onderzoek mogelijke andere functies kerken (meegebruik) <p>Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Visie ontwikkelen op centrumgebied <p>Gemeente i.o.m. met bewoners en ondernemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Verkeerssituatie in centrumgebied aanpakken 	<p>Bewoners i.s.m. gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Horeca toevoegen ▶ Meer gemeenschappelijke activiteiten <p>Bewoners i.s.m. gemeente en maatschappelijke instellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Gezamenlijk beheer beschikbare accommodaties ▶ Uitwerken plannen Orangerie als natuurlijke ontmoetingsplek achter CC sevaes <p>Maatschappelijke instellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Onderzoek onder jongeren starten mogelijkheden recreatie + uitgaan ▶ Benutten subsidie jeugd activiteiten
Gevarieerd wonen en leven	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Blijvende waardering leefbaarheid ▶ Evenwichtiger bevolkingssamenstelling ▶ Meer diversiteit in woningbouw 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Masterplan Wonen uitvoeren ▶ Meer woningen voor starters en senioren ▶ Meer huurwoningen 	<p>Gemeente, projectontwikkelaars en corporaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Masterplan Wonen uitvoeren ▶ Aansluiting bij HOV in regio 	<p>Gemeente, maatschappelijke instellingen en commerciële instellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Servicepunt in stand houden ▶ Kwaliteit OV in stand houden <p>Gemeente, maatschappelijke instellingen en bewoners:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Speelvoorzieningen jonge kinderen ▶ Ontmoetings- en ontspanningsplekken jongeren tot 18 jaar
Economische potenties benutten	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer economische bedrijvigheid centrumgebied ▶ Meer bezoekers centrumgebied ▶ Meer bezoekers en verblijven in buitengebied ▶ Betere mogelijkheden ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Brede visie op economische potentie ontwikkelen ▶ Combinatie natuur, cultureel erfgoed, cultuur en landschap benutten. ▶ Samenwerking tot stand brengen om recreatieve potentie beter te benutten ▶ Initiatieven in culturele en recreatieve sector voor Aadal aanjagen 	<p>Ondernemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Samenwerkingsverband Aaland ▶ Samen werken in en aan het centrum 	<p>Gemeente (regie) en ondernemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Initiatieven in culturele en recreatieve sector voor Aadal aanjagen <p>Gemeente (regie) en initiatiefgroep:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Acties uitwerken op economische ontwikkeling centrumgebied
Goede infrastructuur en openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Hoger rapportcijfer verkeerssituatie ▶ Betere verbinding centrum en buitengebied 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Meer sfeer en karakter in openbare ruimte ▶ Gebiedsproces met Platform Beekdal De Aa HD ▶ Proces openbare ruimte: gemeente regie, bewoners ideeën, overleg over invulling en uitvoering 	<p>Gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Visie op effecten verbreding N279 ▶ Verkeerscirculatieplan uitvoeren 	<p>Bewoners, ondernemers maatschappelijke instellingen en de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Rolstoelvriendelijke fiets- en wandelroute langs de Aa ontwikkelen ▶ Natuurspeelbos en avonturenbos in zuiden verbeteren, koppelen ommetje ▶ Natuurlijke speelplek in noorden ontwikkelen, koppelen ommetje

Programma 'Samen Sterk Heeswijk-Dinther'

Een paar ideeën geïllustreerd uit Heeswijk-Dinther anno 2011

7

8

Ontmoeting op rand bebouwde kom en natuurgebied

Groen en sfeer in openbare ruimte

Visie op centrumfunctie en centrale plein

Koesteren vrijwilligerswerk en verenigingsleven

Uitwerking programma 'Samen sterk Heeswijk-Dinther'

Doel: HaDee samen sterk

IJkpunten

- ▶ Saamhorigheid Heeswijk en Dinther is 2x7, HaDee nog een 6, dat moet ook naar 7.
- ▶ Duidelijker integrale visie op het centrumgebied met 'saamhorigheid' als rode draad.
- ▶ Jongeren én ouderen geven hoger rapportcijfer voor hun recreatieve mogelijkheden.

Aandachtspunten

lange termijn

- ▶ Een gezamenlijke visie op een integrale invulling van de centrale ruimten en voorzieningen in HaDee.
- ▶ Een collectieve visie op hoe de gemeenschapszin in stand te houden.
- ▶ Het huidige verenigingsleven in stand houden en ondersteunen.
- ▶ Het vrijwilligerswerk in stand te houden en meer zichtbaar te maken.

Inspanningen

(middel)lange termijn

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Centrale dorpsplein versterken, de plek waar mensen en gemeenschappen zich kunnen profileren → regie op/ten behoeve van het plein is nodig; kijk niet alleen naar het plein zelf, maar ook naar de omgeving (centrumfunctie is meer dan alleen het plein) en de functie als recreatief knooppunt ten behoeve van het cultureel en cultuurhistorisch

profiel van HaDee. Dit is gezamenlijke opgave voor bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en de gemeente. ●

- ▶ Onderzoeken of kerken ook voor andere functies zijn te gebruiken (medegebruik; juist om de functie als kerk te behouden).

Gemeente

- ▶ Gerichte aandacht voor de verkeerssituatie in het centrumgebied: mogelijke oplossingen (met ook nadelen) voor het verkeer: 1. Eenrichtingsverkeer op de wegen rondom het centrum; 2. Knip in het doorgaande verkeer via een omleidingsroute (+ parkeervoorzieningen). Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente.

korte termijn

Bewoners in samenwerking met gemeente

- ▶ Meer gemeenschappelijke activiteiten organiseren.
- ▶ Op korte termijn ruimte bieden om horeca toe te voegen (bruin café, terras).

Bewoners in samenwerking met maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Op korte termijn te ontwikkelen → een gezamenlijk beheer van en afstemming tussen alle beschikbare accommodaties (CC Servaes; Bernrode en De Zaert). ★★★★★
- ▶ Uitwerken natuurlijke ontmoetingsplek De Orangerie; dit betreft de ontwikkeling op het grensgebied bebouwde kom bij CC Servaes en de kerk van Dinther met het buitengebied. ★★★★★

Maatschappelijke instellingen

- ▶ Jongeren: onderzoek naar huidige stand van zaken en beoordeling (als start om te gaan meten) van hun recreatieve en uitgaansmogelijkheden.
- ▶ Gebruik maken van de gemeentelijke subsidiemogelijkheden voor jongerenactiviteiten.

Voor verwijzing zie pagina 14

Uitwerking programma 'Samen sterk Heeswijk-Dinther'

Doel: Gevarieerder wonen en leven in/om HaDee

Ijkpunten

- ▶ Blijvende waardering leefbaarheid HaDee.
- ▶ Evenwichtiger bevolkingssamenstelling.
- ▶ Meer diversiteit in woningbouw.

Aandachtspunten

lange termijn

- ▶ Realiseren van meer starterswoningen en seniorenwoningen (in/rondom bestaande gebouwen).
- ▶ Meer huurwoningen (en minder bestaande huurwoningen verkopen).
- ▶ Uitvoering Masterplan Wonen (maart 2011). Daarin is de woningbehoefte in periode 2010-2015: 225-300 woningen; in 2015-2020: 170-190 woningen, en 2020-2025: 140 woningen.

Inspanningen

(middel)lange termijn

Gemeente, ontwikkelaars, commerciële en maatschappelijke instellingen

- ▶ Aansluiting zoeken op Hoogwaardig Openbaar Vervoer in de regio.
- ▶ Uitvoeren Masterplan Wonen:
 - 1 De locatie die op middellange termijn (vanaf 2015) tot ontwikkeling kan worden gebracht is Ter Weer (47 woningen tot 2016). Hier geldt dat deze locatie grote prioriteit heeft vanwege het grote aantal te realiseren woningen en de diversiteit daarbinnen.

- 2 Voor de periode 2015-2020 is de gewenste uitbreiding van de voorraad 190 woningen, terwijl (rekening houdend met het naar voren trekken van Rodenburg) de beschikbare capaciteit slechts 110 woningen is. Om in de resterende behoefte te voorzien moet in deze periode de ontwikkeling Westzijde Heeswijk worden opgepakt. Ook voor de periode 2020-2025 bieden de beschikbare locaties onvoldoende capaciteit om in de opgaven te voorzien.

korte termijn

Gemeente, ontwikkelaars, commerciële en maatschappelijke instellingen

- ▶ Servicepunt gemeente/WMO in stand houden.
- ▶ Huidig OV in stand houden.
- ▶ Onderzoeken mogelijkheden aansluiting HOV Den Bosch-Veghel.
- ▶ Uitvoeren Masterplan Wonen
De locaties die op korte termijn (2011 tot aan 2015) tot ontwikkeling kunnen worden gebracht zijn★★:

Locatie	totaal
Heilaren Noord 2	62
Ter Weer	70
Rodenburg RvR	4
Komplannen	24
Totaal	160

- ▶ Daarnaast zijn de volgende inbreidingslocaties belangrijk en is het zaak dat de gemeente deze ook op korte termijn ontwikkelt:

Locatie	totaal
Gymnasium	10
Cuneraschool	20
D'n Tol	10
Varpostal/hfdstr 81	18
Totaal	58

Bewoners, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Speelvoorzieningen voor jonge kinderen.
- ▶ Ontmoetings- en ontspanningsplekken voor jeugd tot 18 (game-hok als ontmoetingsplek; zo'n ontmoetingsfunctie ontbreekt nu).

Voor verwijzing zie pagina 14

Uitwerking programma 'Samen sterk Heeswijk-Dinther'

Doel: Economische potenties van HaDee beter benutten

IJkpunten:

- ▶ Toename economische bedrijvigheid centrumgebied.
- ▶ Toename aantal bezoekers centrumgebied.
- ▶ Toename aantal bezoekers en verblijven in het buitengebied.
- ▶ Gestegen beoordeling ondernemers voor hun mogelijkheden in HaDee.

Aandachtspunten

lange termijn

- ▶ Een brede visie ontwikkelen op de economische potenties van HaDee: buitengebied, kernrandzones, agrarische bedrijvigheid, bedrijventerrein, centrum.
- ▶ De gemeente moet zich inspannen om samenwerking tot stand te brengen om de recreatieve potenties beter te benutten.
- ▶ Voor het Aadal kan de gemeente samen met de ondernemers in de culturele en recreatieve sector initiatieven, ideeën en ontwikkelingen initiëren en aanjagen.

Inspanningen

(middel)lange termijn:

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Ondernemers samenwerkingsverband Aa-Land. Ondernemers hebben elkaar gevonden in de wens actief in te willen spelen op ontwikkelingen in de markt op het gebied van recreatie en streekproducten. Met behoud en versterking van de natuurlijke en culturele waarden en het agrarische karakter van het gebied.

Er is veel aanbod, er bestaan veel ideeën en plannen, maar een en ander is nog versnipperd en/of nog niet altijd voldoende uitgewerkt. De bedoeling van het project 'Beekdal Aa: Samen Sterk' is om het aanbod zo te organiseren dat de consument er weet van krijgt en een structuur op te zetten die is gebaseerd op draagvlak bij de deelnemers en de mogelijkheden in het gebied.

korte termijn

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Centrum: infrastructuur en parkeren van belang; 2 supermarkten als dragers, daarnaast kleinere detailhandel → maakt samen een leefbaar centrum.
- ▶ Uitwerking laten doen door een aparte initiatiefgroep voor het centrum met diverse partijen gefaciliteerd door de gemeente (deelnemers o.m. ondernemersvereniging, Bernezorg, verkeersdeskundigen).
- ▶ Project: Ommetjes in Beekdal De Aa Heeswijk-Dinther Dit project heeft een tweeledige doelstelling, namelijk enerzijds beoogt het herstel van monumentale natuur- en cultuurwaarden in het beekdal van de Aa en anderzijds beoogt het deze waarde beleefbaar te maken voor de bewoners en gebruikers van het gebied en de lokale bevolking naast de recreant. Dit sluit helemaal aan bij het in 2004 opgestelde gemeentelijk streefbeeld/visie voor het gebied. ★★★
- ▶ Ontwikkeling fiets- en wandelroute langs de Aa (rolstoel-vriendelijk), van Kasteel Heeswijk tot Kilsdonkse Molen, koppeling met bedrijven aan de route.

Voor verwijzing zie pagina 14

Uitwerking programma 'Samen sterk Heeswijk-Dinther'

Doel: Verbetering infrastructuur en openbare ruimte

IJkpunten

- ▶ Hoger rapportcijfer bewoners voor verkeerssituatie.
- ▶ Verbeterde verbinding tussen centrum en buitengebied.

Aandachtspunten

lange termijn

- ▶ Meer sfeer en karakter brengen in openbare ruimte/verlichting/openbare kunst/goede, functionele infrastructuur.
- ▶ Regie over de invulling van de openbare ruimte bij de gemeente. Inwoners dragen zelf de oplossingen aan, vervolgens overleg met gemeente over de invulling en uitvoering.
- ▶ Gebiedsproces Beekdal De Aa met de oprichting van het Platform Beekdal de Aa.

Inspanningen

(middel)lange termijn

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Visie op effecten van verbreding N279 op HaDee: positief of negatief voor de leefbaarheid + voor de drukte op de doorgaande route + het Aa-dal? Aandacht voor verschillen tussen 100 km (grote impact) en 80 km (minder negatieve impact, ook voordelen!) Of is de inzet: nu infrastructurele maatregelen agenderen, waardoor HaDee als doorgaande route onaantrekkelijk wordt (compensatie); hoe zit het met de verkeersluwheid in HaDee?
- ▶ Uitvoering van het Verkeerscirculatieplan Heeswijk-Dinther.

korte termijn

Bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en gemeente

- ▶ Opknappen en bieden meer veiligheid en vooral ontmoetingsfuncties in natuur-speelbos en avonturenbos aan zuidzijde Heeswijk-Dinther en te ontwikkelen natuurlijke speelplek aan noordzijde Heeswijk-Dinther; beide gekoppeld aan de in ontwikkeling zijnde dorpsommetjes.

Voor verwijzing zie pagina 14

★ Het nieuw gevormde Platform Beekdal De Aa vindt haar uitvoering naar voorbeeld van de bestaande Stichting Innovatieplatform Beekdal De Aa. De basis voor al deze ontwikkelingen vormen de principes van duurzaamheid. Het duurzaam ontwikkelen is gebaseerd op de kernkwaliteiten van het gebied. Het innovatieplatform is een organisatie die verschillende ontwikkelingen in het gebied kan en wil verbinden waardoor er meer samenhang en afstemming komt binnen en tussen de verschillende initiatieven. In 2010 is op initiatief van de gemeente Bernheze het gebiedsproces in het illustere en aantrekkelijke Beekdal De Aa bij Heeswijk Dinther nieuw leven ingeblazen. Er is aan de slag gegaan met concrete projecten en is het Platform Beekdal De Aa opgericht. Hierin zitten de partijen Waterschap Aa & Maas, Brabants landschap, Heemkundekring, IVN, TRV, VVV, WBE, ZLTO uit Bernheze en de gemeente Bernheze zelf.

★★ Vooral de locatie Ter Weer heeft grote prioriteit, omdat deze het ontwikkelen van huurappartementen, koopappartementen, zorgwoningen, grondgebonden woningen en starterswoningen omvat. Bovendien levert dit ook een bijdrage aan het functioneren van het centrum.

★★★ Belangrijk aandachtspunt bij dit project is de toegankelijkheid voor mindervalide en de verbinding tussen cultuurhistorische plaatsen zoals landgoed Zwanenburg, de Abdij van Berne te Heeswijk en de kerk in Dinther. Het project is opgedeeld in een viertal deelprojecten in het beekdal rondom de kern Heeswijk-Dinther.

Deze deelprojecten zijn:

- a. Wandelverbinding Landgoed Zwanenburg / Kilsdonkse molen – Heeswijk-Dinther.
- b. Cultuur- en natuurlus Dinther-Droevendaal.
- c. Abdijommetje van Berne.
- d. Wandelontsluiting zuidzijde Aadal met aansluiting Kasteel Heeswijk.

Anno 2011 is het project opgesplitst in 2 fasen, met in fase 1 de ommetjes b en c, en fase 2 de ommetjes a en d. Met fase 1 is nu gestart en financiering gevonden bij o.a. gemeente Bernheze, Brabants Landschap, Soortenbeleid Provincie en instellingen als Parochie St. Servatius en de Abdij van Berne.

★★★★ Tijdens het ontwikkelingsproces van dit iDOP kwam regelmatig naar voren dat men de aula van Bernrode meer wil kunnen benutten;

De aula is onder gemeentelijk beheer en beschikbaar voor gemeenschapsactiviteiten. Hieruit blijkt dat dit niet algemeen bekend is.

Op 5 juli 2011 is een werkgroep accommodaties gevormd om tot een eerste inventarisatie en afstemming op de in Heeswijk-Dinther aanwezige accommodaties te komen.

★★★★★ met als onderdelen:

- ▶ Vollkstuinen met “vergeten groenten” op de rand van de ontmoetingsplek.
- ▶ Kansen voor ontmoeting, cultuurhistorie, biodiversiteit.
- ▶ Kansen voor tuinieren door mensen met een beperking en senioren.
- ▶ Tuinieren voor jeugd buitenschoolse opvang.
- ▶ Kennismaking jeugd jongerensoos Imeet met natuur.
- ▶ Monumentaal kerkgebouw en parochie als scharnierpunt voor religieuze en diaconale, maatschappelijke/ sociale en ontmoetingsfuncties. Zie websites en contactpersonen.
- ▶ Sociaal cultureel centrum CC Servaes als scharnierpunt in lokale sociale cohesie.
- ▶ Jongerensoos Imeet voor jeugdigen met kansen door aanpassing zoals aangegeven in discussies met groepen 8 dd 26 mei 2011 (inmiddels contact gelegd via hadeer.nl tussen bestuur Imeet en leerkrachten groepen 8).
- ▶ Buitenschoolse opvang in pastoriegebouw.
- ▶ Velerlei te ontwikkelen ontmoetingsfuncties op de nieuw gerealiseerde ontmoetingsplek.

● Op 5 juli 2011 is een werkgroep centrum in het leven geroepen die aan deze visie vorm zal geven vanuit de gedachte om bij in ontwikkeling zijnde plannen aan te sluiten en te proberen deze te verbreden tot een integraal centrumplan.

Proces van totstandkoming van 'Samen Sterk Heeswijk-Dinther'

Een aantal bewoners van Heeswijk-Dinther heeft in maart 2010 het voortouw genomen om voor HaDee een integraal dorpsontwikkelingsplan te maken. Zij stelden zich tot doel een toekomstbeeld voor HaDee in 2025 op te stellen met een bewonersagenda voor de komende jaren. De gemeente Bernheze en de provincie Noord-Brabant hebben eind 2010 beiden een financiële bijdrage gegeven waarop de initiatiefgroep aan de slag is gegaan. Daarbij werden zij ondersteund door het bureau De Beuk. Alle geïnteresseerde bewoners hebben de kans gekregen om mee vorm te geven aan het toekomstbeeld en de bewonersagenda.

Eerste stappen proces 'Denk-mee-in-HaDee'

In oktober 2010 is door de initiatiefgroep samen met De Beuk een plan van aanpak opgesteld en werd een kerngroep samengesteld. Deze kerngroep begon met 3 leden en breidde zich lopende het proces uit tot 5 mensen. Op vrijdag 28 januari 2011 konden bewoners een videoboodschap inspreken op de zogenaamde Ik-Ver-Tel-Mee-zuil. De zuil stond de hele dag in het gebouw van de VVV. Van deze mogelijkheid hebben 27 personen gebruik gemaakt.

Ik-Ver-Tel-Mee verzamelt meningen via een interactieve videozuil. Voorbijgangers spreken er een korte boodschap op in die op een film komt.

In januari en februari volgde een enquête onder bewoners. Daaraan kon zowel digitaal als op papier worden deelgenomen door HaDee'ers. In totaal hebben hieraan 220 mensen deelgenomen.

Op 15 februari vond in CC Servaes de eerste bewonersavond plaats waar de in januari en februari opgehaalde informatie met alle geïnteresseerde bewoners werd gedeeld, doorgesproken en de eerste contouren van het toekomstbeeld 2025 werden verkend.

Dit gebeurde in 5 themagroepen. De thema's waren:

1. Het unieke van HaDee.
2. Wat beweegt bewoners in HaDee.
3. Wonen en leven in HaDee.
4. Ruimte in/om HaDee.
5. Economische kansen voor HaDee.

Op 22 maart vond in de Abdij van Berne de tweede bewonersavond plaats waarbij de resultaten van de eerste avond verder werden aangescherpt en geconcretiseerd. De opgave was hierbij om doelen, ijkpunten, acties en inspanningen te benoemen die nodig zijn om aan de toekomstverwachtingen en –wensen van de HaDee'ers tegemoet te komen: doelen in de zin van daadwerkelijke verbeter- en veranderdoelstellingen; ijkpunten om de vorderingen in de loop der tijd te kunnen toetsen, en de acties en inspanningen om aan te geven wat er volgens HaDee'ers concreet moet gebeuren (en door wie) om de doelen te bereiken.

De kerngroep heeft vervolgens met De Beuk het concept voor het iDOP HaDee 2025 ontwikkeld.

Op donderdag 26 mei hebben de leerlingen van de groepen 8 van De Bolderik, Het Palet en Het Mozaiek met elkaar gediscussieerd over de toekomst van HaDee in CC Servaes. Tijdens deze arenabijeenkomst werd aan de hand van drie stellingen over de toekomst van HaDee, de basisscholieren de kans geboden om inbreng te geven over de dorpsontwikkeling van HaDee. Om maar een aantal van de scholieren te citeren: HD is één dorp en samen staan we sterk! Spontaan werd de slogan bedacht: **Heeswijk-Dinther Samen Sterk!**

Dinsdag 5 juli was de 3e bewonersavond wederom in CC Servaes. Onder de titel Heeswijk-Dinther Samen Sterk, ontwikkelingsprogramma van een dorp met een verhaal presenteerde Gertjan Arts namens

de kern- en initiatiefgroep iDOP HaDee 2025 de tussenstand van het ontwikkelingsprogramma. Er waren zo'n 40 mensen op afgekomen in CC Servaes. Ook de gemeente Bernheze, in de persoon van wethouder Rein van Moorselaar, hield een presentatie en benadrukte dat alle creatieve ideeën welkom zijn.

In de discussie na de presentaties kwamen het wonen en het centrum van HaDee uitdrukkelijk naar voren als meest urgente aandachtspunten.

Maar ook andere onderwerpen waarover meer duidelijkheid is gewenst kwamen langs, zoals afstemming op het gebruik van beschikbare accommodaties in HaDee en de N279 (80 of 100 km²). Er werden 2 werkgroepen geformeerd:

- ▶ De werkgroep **Visie** centrumgebied (die wordt getrokken door Antoon Verhaak).
- ▶ De werkgroep **Accommodaties** (getrokken door Jan van den Broek).

De aanwezigen waren niet voor een dorpsraad, maar voor het verder ontwikkelen van een dorpsnetwerk, te initiëren vanuit de huidige kern- en initiatiefgroep.